BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

BẢN TIN

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

Số 3.2021

TIN TỨC SỰ KIỆN

01 Khuyến khích khởi nghiệp, sáng tạo trong khu vực kinh tế tư nhân

02 KVIP- nơi ươm tạo công nghệ cho doanh nghiệp khởi nghiệp

03 Cầu nối cho các nhà khoa học nữ và doanh nghiệp

04 Trường ĐH đầu tiên ra mắt quỹ đầu tư mạo hiểm công nghệ cao

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

05 Vòng chung kết khởi nghiệp quốc gia 2020 (P2)

06 Top 10 công nghệ mới nổi năm 2020 (Bài cuối)

KIẾN THỨC KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

07 Để nhìn tương lai rõ hơn, hãy tìm ra điểm mù của bạn

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội

Tel: (024) 38262718

Sản xuất thiết bị điện tử công nghệ cao tại Công ty CP Năng lực Việt, khu công nghiệp Nam Thăng Long.

KHUYẾN KHÍCH KHỞI NGHIỆP, SÁNG TẠO TRONG KHU VỰC KINH TẾ TƯ NHÂN

Khoinghiep.org - Hà Nội phấn đấu đạt tốc độ phát triển doanh nghiệp (DN) mới bình quân 10%/năm (khoảng 30.000 DN mới/năm), trong đó, giai đoạn 2021 - 2025 có thêm 150.000 DN thành lập mới.

Trong những năm tới, thành phố tiếp tục cải thiện mạnh mẽ môi trường đầu tư, kinh doanh, khuyến khích đổi mới sáng tạo, khởi nghiệp, phát triển doanh nghiệp cả về số lượng và chất lượng.

DOANH NGHIỆP TƯ NHÂN ĐÓNG GÓP 40% TỔNG SẢN PHẨM (GRDP)

Trong năm 2020, Hà Nội cấp giấy chứng nhận cho 26.441 doanh nghiệp thành lập mới với số vốn đăng ký là 337.689 tỷ đồng, nâng tổng số doanh nghiệp trên địa bàn TP. Hà Nội lên 303.646 doanh nghiệp (đứng thứ hai về số lượng doanh nghiệp trên cả nước). Số doanh nghiệp hoạt động trở lại là 6.298 doanh nghiệp (tăng 21% so với cùng kỳ). Giai đoạn từ năm 2016 đến 2020, TP. Hà Nội có hơn 112.000 doanh nghiệp thành lập mới; số lượng doanh nghiệp thành lập mới trung bình mỗi năm tăng 9,7%.

Số doanh nghiệp tư nhân của Hà Nội đã không ngừng phát triển, đổi mới, đóng góp tới 40% tổng sản phẩm (GRDP) cho thàn, cũng như tạo công ăn việc làm cho hơn 50% lao động. Qua đó có thể thấy,

đội ngũ doanh nghiệp nhỏ và vừa (DNNVV), doanh nghiệp tư nhân của TP. Hà Nội đã và đang ngày càng có vai trò nòng cốt, tiên phong trong công cuộc xây dựng và phát triển Thủ đô và đất nước.

Theo mục tiêu của UBND TP, giai đoạn 2021 - 2025, DNNVV phấn đấu đạt được các chỉ tiêu: Tạo thêm khoảng 1,5 triệu việc làm mới cho người lao động; tỷ trọng kim ngạch xuất khẩu của khu vực DNNVV chiếm trên 25% tổng kim ngạch xuất khẩu của Thủ đô; đóng góp trên 40% tăng trưởng GRDP và trên 30% ngân sách thành phố.

Trong những năm qua, Chính quyền TP đã quyết liệt trong chỉ đạo, điều hành với phương châm "lấy người dân và doanh nghiệp làm trung tâm để phục vụ". Đến năm 2020, tỷ lệ dịch vụ công trực tuyến mức độ 3, 4 đã đạt 100%. Các ngành, lĩnh vực liên quan trực tiếp đến doanh nghiệp như đăng ký kinh doanh, thuế, hải quan, bảo hiểm xã hội, đất đai, vốn, điện năng đều được chú trọng để giảm thời gian và chi phí cho doanh nghiệp. Hà Nội thực hiện 100% đăng ký doanh nghiệp qua mạng điện tử; triển khai tích hợp 4 dịch vụ tiện ích hỗ trợ doanh nghiệp trong đăng ký kinh doanh. Kê khai thuế qua mạng đạt 97,1%; 95,5% đơn vị đăng ký nộp thuế điện tử và tỷ lệ tiền thuế nộp điện tử đạt khoảng 95%; trao đổi thông tin với doanh nghiệp 100% qua thư điện tử. Các sở, ngành đơn giản hóa 91 thủ tục hành chính liên quan đến lĩnh vực tài nguyên và môi trường, trong đó thực hiện rà soát từng thành phần hồ sơ, từng khâu thực hiện, rút ngắn được thời gian thẩm định hồ sơ nhu cầu sử dụng đất được từ 5 đến 10 ngày...

TẬP TRUNG THÁO GỠ KHÓ KHĂN, THÚC ĐẨY KHỞI NGHIỆP

Ngay trong năm 2021, Hà Nội đặt mục tiêu, thúc đẩy tăng trưởng kinh tế nhanh, bền vững, phấn đấu đạt tốc độ tăng trưởng tổng sản phẩm từ 7,5% trở lên. Tại Quyết định số 5742/QĐ-UBND ngày 29/12/2020 do Chủ tịch UBND TP ban hành, phê duyệt đề án "Hỗ trợ DNNVV trên địa bàn TP. Hà Nội giai đoạn 2021 - 2025". Theo đó, có 3 nhóm nhiệm vụ, giải pháp để hỗ trợ thực hiện đề án trên, gồm: Hỗ trợ chung cho các DNNVV; hỗ trợ cho hộ kinh doanh chuyển đổi thành doanh nghiệp, DNNVV tham gia cụm liên kết ngành, chuỗi giá trị; hỗ trợ theo cơ chế của Hà Nội.

Kinh phí để thực hiện đề án là 957,6 tỷ đồng, trong đó ngân sách TP Hà Nội hỗ trợ 832,5 tỷ đồng; đối ứng của các tổ chức, cá nhân 125,1 tỷ đồng. Ngoài kinh phí thực hiện các nhiệm vụ theo dự toán của đề án trên, hàng năm, các sở, ban, ngành, đơn vị thuộc TP và UBND các quận, huyện… sẽ xây dựng dự toán kinh phí từ nguồn kinh phí chi thường xuyên cho các hoạt động hỗ trợ DNNVV đã được phê duyệt để triển khai thực hiện.

Các chính sách hỗ trợ cụ thể bao gồm: Hỗ trợ DNNVV tham gia cụm liên kết ngành, chuỗi giá trị; Hỗ trợ doanh nghiệp thực hiện thủ tục hành chính về đăng ký doanh nghiệp; Hỗ trợ thúc đẩy chuyển đổi số trong các DNNVV; Hỗ trợ chuyên gia tư vấn cho doanh nghiệp... Đồng thời hỗ trợ ít nhất 500 DNNVV trong lĩnh vực sản xuất, chế biến thuộc các ngành: công nghệ thông tin, nông nghiệp công nghệ cao, công nghệ điện tử...

Thành tiếp tục đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính và ứng dụng dịch vụ công trực tuyến. Phấn đấu đến năm 2025, đạt 100% dịch vụ công trực tuyến mức độ 4, tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp gia nhập thị trường, góp phần cải thiện chỉ số PCI của Hà Nội. Tháo gỡ vốn, đẩy mạnh tìm kiếm thị trường. Khuyến khích doanh nghiệp áp dụng các mô hình kinh doanh bền vững, công nghệ sản xuất sạch, sử dụng hiệu quả tài nguyên thiên nhiên, bảo vệ môi trường. Khi doanh nghiệp chủ động, linh hoạt trong việc thích ứng với rủi ro thì các chính sách hỗ trợ từ Nhà nước mới phát huy được hiệu quả./.

Nơi ươm tạo khởi nghiệp tại Vườn ươm Công nghệ công nghiệp Việt Nam - Hàn Quốc

KVIP- NƠI ƯƠM TẠO CÔNG NGHỆ CHO DOANH NGHIỆP KHỞI NGHIỆP

Vườn ươm Công nghệ Công nghiệp Việt Nam - Hàn Quốc (Korea - Vietnam Incubator Park - KVIP) là kết quả của chương trình hợp tác toàn diện giữa Chính phủ Việt Nam và Chính phủ Hàn Quốc.

Vườn ươm được đặt tại Khu công nghiệp Trà Nóc 2 (TP. Cần Thơ), với mục tiêu chính hỗ trợ nghiên cứu phát triển ý tưởng và ươm tạo công nghệ đối với các sản phẩm mới thuộc các ngành chế biến nông sản, chế biến thủy sản và cơ khí chế tạo phục vụ chế biến nông, thủy sản.

Các doanh nghiệp khi tham gia ươm tạo tại KVIP sẽ được hưởng các chính sách ưu đãi theo quy định tại Quyết định số 1193/QĐ-TTg ngày 30/7/2015 của Thủ tướng Chính phủ về việc thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển Vườn ươm Công nghệ Công nghiệp Việt Nam - Hàn Quốc tại TP. Cần Thơ. Đây là các chính sách đặc biệt ưu đãi dành cho các doanh nghiệp tham gia ươm tạo như ưu đãi về thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế nhập khẩu, ưu đãi về tiền thuê đất.

Được khánh thành và chính thức đi vào hoạt động vào ngày 14/11/2015, đến nay, KVIP đã tổ chức xét chọn được 9 doanh nghiệp tham gia ươm tạo sản xuất sản phẩm mới. Ngoài ra, Vườn ươm còn hỗ trợ trên 1.300 lượt sinh viên trong khu vực đến khai thác thiết bị của Vườn ươm để thực hiện các đề án tốt

nghiệp và đề tài khoa học. Hiện tại KVIP đang tiếp tục mời gọi các tổ chức, cá nhân tham gia nghiên cứu ươm tạo công nghệ để tạo ra nhiều sản phẩm mới có giá trị gia tăng cao. Đồng thời Vườn ươm cũng sẵn sàng hỗ trợ học sinh, sinh viên đến Vườn ươm tham quan học tập, nghiên cứu khoa học cũng như khởi nghiệp doanh nghiệp.

Lễ khai trương Trung tâm Máy nông nghiệp Hàn Quốc - Việt Nam tại KVIP.

Vườn ươm góp phần khuyến khích các doanh nghiệp đổi mới công nghệ, hỗ trợ các doanh nghiệp chuyển giao công nghệ, lựa chọn công nghệ tiên tiến trong và ngoài nước để áp dụng phù hợp với điều kiện địa phương, tăng cường hợp tác khoa học - công nghệ với các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước cũng như tăng cường hợp tác song phương giữa Việt Nam và Hàn Quốc trong một số ngành công nghiệp chiến lược (chế biến nông sản, chế biến thủy sản và cơ khí chế tạo phục vụ chế biến nông thủy sản) nhằm sớm hình thành và phát triển thị trường khoa học - công nghệ, đưa TP. Cần Thơ thành trung tâm khoa học - công nghệ cấp vùng.

Vườn ươm Công nghệ Công nghiệp Việt Nam - Hàn Quốc tại TP. Cần Thơ sẽ là cầu nối, ươm mầm cho các ý tưởng phát triển sản phẩm của doanh nghiệp. Với việc được trang bị các thiết bị, máy móc kỹ thuật công nghệ cao, đội ngũ các chuyên gia cộng tác hàng đầu trong các lĩnh vực sẽ tạo điều kiện cho các doanh nghiệp khi tham gia ươm tạo đổi mới công nghệ tại Vườn ươm có cơ hội nghiên cứu làm ra các sản phẩm mới, đạt chất lượng cao, tăng tính cạnh tranh trên thị trường. Sau khi nghiên cứu thành công các sản phẩm, doanh nghiệp sẽ được hỗ trợ chuyển giao khoa học công nghệ, từ đó có thể làm ra các sản phẩm tại chính cơ sở sản xuất của doanh nghiệp.

Với vai trò là đơn vị hỗ trợ doanh nghiệp, là cầu nối giữa doanh nghiệp và các nhà khoa học, các cơ quan quản lý nhà nước, Vườn ươm sẽ tiếp tục nỗ lực tìm kiếm các giải pháp mới, quy trình công nghệ mới, hỗ trợ các doanh nghiệp tiếp cận với các chính sách ưu đãi, các gói giải pháp hỗ trợ từ Chính phủ, góp phần vào sự phát triển chung của doanh nghiệp.

Vườn ươm cam kết luôn đồng hành vì sự phát triển chung của cộng đồng doanh nghiệp, nhà đầu tư, với mong muốn những ý tưởng sáng tạo của doanh nghiệp sẽ được tiếp thêm sức mạnh, phát triển thành những sản phẩm giá trị gia tăng cao có hàm lượng khoa học công nghệ, đáp ứng yêu cầu của thị trường, có tiềm năng xuất khẩu cũng như làm cầu nối kết nối đầu tư của các doanh nghiệp trong và ngoài nước vào TP. Cần Thơ và khu vực Đồng bằng sông Cửu Long.

THÔNG TIN CHI TIẾT XIN VUI LÒNG LIÊN HỆ:

Vườn ươm Công nghệ Công nghiệp Việt Nam - Hàn Quốc tại TP. Cần Thơ

Địa chỉ: Đường số 8, Khu công nghiệp Trà Nóc 2, phường Phước Thới, quận Ô Môn, TP. Cần Thơ

Điện thoại: 02923761120

Email: vuonuomcongnghe_vnhq@cantho.gov.vn

Website: www.kvip.com.vn

GS.TSKH Phạm Thị Trân Châu - Chủ tịch Hội Nữ trí thức Việt Nam trao tặng bằng khen cho Chi hội Costas và khen thưởng những hội viên có nhiều cống hiến trong năm 2020.

CẦU NỐI CHO CÁC NHÀ KHOA HỌC NỮ VÀ DOANH NGHIỆP

Bộ KH&CN - Năm 2020, dù chịu ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19, nhưng Chi hội Nữ trí thức Trung tâm Ứng dụng khoa học công nghệ và khởi nghiệp và Trung tâm Ứng dụng KHCN và Khởi nghiệp (Costas) vẫn tổ chức được rất nhiều hoạt động và đạt được những thành tích đáng khích lệ.

Ngày 16/1, tại Hà Nội, Chi Hội Costas và Trung tâm Costas đã tổ chức Hội nghị Tổng kết hoạt động năm 2020 và phương hướng hoạt động năm 2021.

Tại Hội nghị, PGS.TS. Nguyễn Minh Tân - Chi hội trưởng Chi Hội Costas cho biết: Năm 2020 là năm thứ hai của Ban Chấp hành Chi hội nhiệm kỳ 1 (2019-2024). Chi hội Nữ trí thức Costas có hơn 50 hội viên (bao gồm 30 giám đốc doanh nghiệp và hơn 20 nhà khoa học). Năm 2020 là năm chịu nhiều ảnh hưởng bởi dịch Covid đã gây ra nhiều khó khăn với các tổ chức, nữ khoa học và doanh nghiệp. Tuy nhiên các hội viên của Chi hội Nữ tri thức Costas đã biến nguy thành cơ, các chị em đã nghiên cứu và sản xuất các sản phẩm chống dịch Covid rất hiệu quả. Để giúp các chị em có những kiến thức cơ bản về phòng chống dịch hợp lý, hiệu quả và khoa học trước tình hình dịch bệnh Covid diễn ra phức tạp, ngày 13/02/2020, Hội Nữ trí thức Việt Nam phối hợp với Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam tổ chức "Hội thảo giới thiệu các công nghệ và sản phẩm KH&CN phục vụ nhu cầu cấp thiết hiện nay" với các diễn giả chủ yếu là hội viên của Chi hội NTT Costas. Bên cạnh đó,

Chi hội Costas đã hỗ trợ các hội viên thông qua các hoạt động tư vấn lựa chọn công nghệ phù hợp, thương mại hóa kết quả nghiên cứu và đăng ký nhãn hiệu hàng hóa,…Hội viên của Chi hội Costas đã được hỗ trợ truyền thông dự án khởi nghiệp: Sản phẩm hỗ trợ cải thiện nội tiết tố nam và nữ Mộc Linh do Nguyễn Thị Thanh Hương, Giám đốc Công ty Siêu thảo dược và Ths. Nguyễn Thị Thúy Hằng , nghiên cứu viên Viện Hóa học, Viện Hàn lâm KH&CN Việt Nam phối hợp khởi nghiệp tại Chuyên mục Ươm mầm Khởi nghiệp của Chương trình thời sự VOV1. Ngoài ra, Chi hội Costas đã phối hợp với Chi hội đối ngoại tổ chức Hội thảo "Nữ trí thức vì hoà bình và thịnh vượng" vào ngày 16/12/2020 nhân dịp hưởng ứng các hoạt động ngoại giao của Việt Nam trong vai trò Uỷ viên không thường trực Hội đồng bảo an Liên hiệp quốc nhiệm kỳ 2020 -2021. Chi hội Costas, Chi hội Nữ trí thức đối ngoại cùng Trung tâm Costas phối hợp với nhóm Viet Heart đã ủng hộ các bác sỹ, nhân viên y tế và các chiến sỹ bộ đội đang làm ở khu cách ly, các chốt biên giới bằng các sản phẩm KH&CN với giá trị gần 100 triệu.

Chia sẻ tại Hội nghị, ThS. Lê Thị Khánh Vân – Giám đốc Trung tâm Ứng dụng Khoa học công nghệ và Khởi nghiệp cho biết: Sau một thời gian hoạt động tuy không dài, nhưng Trung tâm Costas đã đạt được nhiều thành tích và trở thành chiếc cầu nối vững chắc cho các nhà khoa học nữ và doanh nghiệp. Năm 2020, mặc dù chịu ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19, nhưng trung tâm vẫn tiến hành tổ chức được rất nhiều hoạt động: tổ chức 4 Hội thảo khoa học, 2 lớp đào tạo tập huấn; 1 Hội nghị Quốc tế Online, hoạt động thiện nguyện hỗ trợ các bác sỹ, chiến sỹ bộ đội biên phòng... phòng chống dịch Covid - 19 và hỗ trợ cho phụ nữ, trẻ em biên cương. Trung tâm đã phối hợp với các Đài truyền hình (TTXVN, VTC10, Đài truyền hình quốc hội,…) làm 4 chuyên đề về các sản phẩm của nhà khoa học nữ. Bên cạnh đó, Trung tâm đã tư vấn cho một số doanh nghiệp lựa chọn công nghệ phù hợp để đầu tư. Tiêu biểu như Trung tâm và anh Lê Thanh Lựu - Nguyên Viện trưởng Viện Nghiên cứu và nuôi trồng thuỷ sản 1 được Dự án hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp của Tổ chức WISE mời làm chuyên gia tư vấn cho Dự án khởi nghiệp chế biến cá tép dầu của HTX Thái Tuấn do chị Đinh Thị Yến làm Giám đốc tại Huyện Quỳnh Nhai, Sơn La. Đặc biệt, Trung tâm đã tư vấn, kết nối các nhà khoa học nữ tìm kiếm nhà đầu tư và doanh nghiệp nhận chuyển giao. Từ kết quả nghiên cứu trong phòng thí nghiệm ra sản xuất thương mại hoá là cả quá trình rất khó khăn, phức tạp, nếu không có các doanh nghiệp đứng bên cạnh các nhà khoa học thì các kết quả nghiên cứu khoa học rất khó được hiện thực hoá trong cuộc sống. Trong thời gian qua, Trung tâm Costas đã kết nối rất thành công TS. Lê Quang Hoà, giảng viên trường ĐH Bách Khoa Hà Nội - Chủ công nghệ Kít RT- LAMP và PGS.TS. Hồ Huỳnh Thuỳ Dương, Giảng viên Trường Đại học KHTN TP. Hồ Chí Minh - Chủ công nghệ RT- PCR với Cty CP Sao Thái Dương sản xuất bộ Kít thử nhanh Covid loại RT-LAMP, giúp rút ngắn thời gian phát hiện các ca dương tính, hỗ trợ công tác phòng, chống dịch tại Việt Nam.

Phát biểu tại Hội nghị, GS.TSKH Phạm Thị Trân Châu, Chủ tịch Hội Nữ trí thức Việt Nam biểu dương những hoạt động tích cực của Chi hội Costas và Trung tâm Costas, đồng thời Chủ tịch Hội Nữ trí thức Việt Nam chia sẻ hy vọng: với 50% hội viên chi hội là nữ doanh nhân, chi hội sẽ phát huy hết tiềm lực và đóng góp nhiều kinh nghiệm để hỗ trợ các nhà khoa học trong việc đưa các kết quả nghiên cứu, ứng dụng các kết quả nghiên cứu ra thị trường.

Tại Hội nghị, Hội Nữ trí thức Việt Nam quyết định trao tặng bằng khen cho tập thể Chi hội nữ trí thức TT. Ứng dụng KHCN & Khởi nghiệp, và khen thưởng những hội viên có nhiều cống hiến trong năm 2020./.

TRƯỜNG ĐH ĐẦU TIÊN RA MẮT QUỸ ĐẦU TƯ MẠO HIỂM CÔNG NGHỆ CAO

(NLĐO)- "Quỹ Đầu tư khởi nghiệp sáng tạo - BK Fund" - bệ đỡ cho các dự án khởi nghiệp, đồng thời là cầu nối giữa các sản phẩm khoa học và công nghệ trong trường đại học và doanh nghiệp - vừa chính thức ra mắt.

Thứ trưởng Bộ GD-ĐT Hoàng Minh Sơn khẳng định BK Fund là ví dụ điển hình để nói lên tinh thần đoàn kết, trí tuệ, bản lĩnh

Ngày 16-1, PGS. Huỳnh Quyết Thắng, Hiệu trưởng Trường ĐH Bách khoa Hà Nội, cho hay "Quỹ Đầu tư khởi nghiệp sáng tạo - BK Fund" đã chính thức ra mắt.

Được xây dựng trên nền tảng vững chắc của những nhà đầu tư là doanh nhân cựu sinh viên ĐH Bách khoa Hà Nội, BK Fund mang sứ mệnh là bệ đỡ cho các dự án khởi nghiệp, đồng thời là cầu nối giữa các sản phẩm khoa học và công nghệ trong trường đại học và doanh nghiệp. Thông qua kết nối với các doanh nhân là cựu sinh viên trường, sẽ tạo điều kiện và là động lực thúc đẩy các hoạt động nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ, đổi mới sáng tạo của nhà trường Mục tiêu của Quỹ là hỗ trợ tài chính cho công tác nghiên cứu khoa học và sáng tạo khởi nghiệp của cộng đồng BKers. Đồng thời, đầu tư và kêu gọi hỗ trợ đầu tư cho các dự án tiềm năng, các doanh nghiệp nhỏ và vừa. Từ đó BK Fund giúp các nhà đầu tư an tâm sinh lời và phụng sự phát triển xã hội. Phát biểu tại lễ ra mắt, Thứ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo Hoàng Minh Sơn khẳng định: "BK Fund là ví dụ điển hình để nói lên tinh thần đoàn kết, trí tuệ, bản lĩnh của người Bách khoa Hà Nội. Đó là luôn đi đầu trong đổi mới sáng tạo"

Theo TS Nguyễn Quân - nguyên Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ, Chủ tịch mạng lưới Cựu sinh viên Bách khoa Hà Nội - BK Fund là quỹ đầu tiên của các trường đại học công lập, được thành lập theo nghị định 38 của Chính phủ và để thể chế hóa luật hỗ trợ doanh nghiệp vừa và nhỏ đã được Quốc hội thông qua năm 2018./.

Những nhà đầu tư đầu tiên của BK Fund

VÒNG CHUNG KẾT KHỞI NGHIỆP QUỐC GIA 2020 (P2)

Ngày 26/12/2020 vừa qua, vòng Chung kết cuộc thi khởi nghiệp quốc gia năm 2020 đã được tổ chức theo hình thức trực tuyến tại Hà Nội. Vượt qua hơn 600 dự án, 6 dự án xuất sắc đã lọt vào vòng chung kết cuộc thi. Trong số Bản tin khởi nghiệp trước, chúng tôi đã giới thiệu dự án đầu tiên. Tuần này, chúng tôi xin trân trọng giới thiệu về dự án thứ hai lọt vào chung kết.

ỨNG DỤNG TẢO SPIRULINA GIA TĂNG HIỆU QUẢ CHO TÔM VÀ CẢI TẠO MÔI TRƯỜNG

Là dự án thứ hai tham gia thuyết trình tại vòng chung kết, dự án của nhóm bạn trường Đại học Nguyễn Tất Thành đã nhận được sự quan tâm của Hội đồng tư vấn và những người theo dõi.

Ý tưởng của dự án

Dự án Ứng dụng Bột tảo Spirulina làm thức ăn cho tôm và cải tạo môi trường do nhóm sinh viên Nguyễn Ngọc Trân, Trần Thị Nga, Biện Công Đoàn, Bùi Phước Trường thực hiện dưới sự hướng dẫn của ThS. Huỳnh Văn Hiếu thuộc khoa Công nghệ Sinh học, Đại học Nguyễn Tất Thành. Nhóm nghiên cứu đã tổ chức khảo sát các hộ nuôi tôm ở Xã Mỹ An, huyện Thạnh Phú, tỉnh Bến Tre và thấu hiểu được những khó khăn của bà con nơi đây, nhóm đã quyết định tiến hành thực hiện dự án "Ứng dụng tảo Sprirulina gia tăng hiệu quả cho tôm và cải tạo môi trường" với mong muốn khắc phục những vấn đề của bà con nông dân và bắt tay vào ứng dụng thực tế.

Theo mô hình tảo được nuôi bán công nghiệp với

Dự án Ứng dụng Bột tảo Spirulina làm thức ăn cho tôm và cả tạo môi trường đã đạt quán quân cuộc thi Khởi nghiệp quốc gia 2020.

thể tích là 750 lít tại trung tâm Công Nghệ Sinh học quận 12, thành phố Hồ Chí Minh. Sau đó thu qua lưới thu chuyên dụng và sấy khô nghiền nhuyễn đạt kích cỡ yêu cầu. Trong tảo chứa giàu các thành phần dinh dưỡng và khoáng chất mà trong thức ăn công nghiệp không có vì thế giúp tôm tăng sức đề kháng cũng như bổ sung các chất cần thiết như: Protein nguồn gốc thực vật và Mg, việc có nhiều protein trong tảo giúp bổ sung lượng đạm tự nhiên làm tăng khả năng phát triển và rút ngắn thời gian sinh trưởng của tôm, β-caroten: có thể chuyển hóa thành sắc tố astaxanthin là chất tạo nên màu xanh của phức hệ protein carotenoid trong mô của chúng. Khi tôm cua bị nấu chín, tạo thành mối liên kết protein carotenoid, giải phóng astaxanthin làm chúng chuyển sang màu đỏ sáng làm tăng màu sắc tôm. Tính nổi trội của sản phẩm là cùng 1 sản phẩm có thể đáp ứng các yêu cầu người nuôi tôm hiện nay đó là giảm hao hụt, tăng tốc độ phát triển giai đoạn đầu, tăng màu sắc tôm.

Những ưu việt của dự án

Thuyết trình tại buổi chung kết, đại diện nhóm dự án cho biết, kết quả ứng dụng tảo Spirulina vào thức ăn cho tôm là phương án khả thi với tính ứng dụng thực tế cao, giải quyết được các vấn đề khó khăn đặt ra và tạo ra "sản phẩm để giải quyết nỗi đau của người nuôi tôm".

Về quy mô thị trường, tôm thẻ chân trắng là một trong những mặt hàng được xuất khẩu ra thị trường nước ngoài với sản lượng rất lớn. Do đó, diện tích dùng để nuôi tôm thẻ chân trắng cũng được mở rộng với 116 nghìn hecta trên cả nước. Tuy nhiên, riêng tại khu vực đồng bằng sông Cửu Long đã có 80 nghìn hecta đất sử dụng để nuôi tôm. Đây cũng chính là thị trường mà dự án nhắm tới với nhiều tiềm năng giúp cho sản phẩm của dự án phát triển và gia tăng.

Sản phẩm của dự án bao gồm: Sản phẩm tảo sấy khô cho người nuôi tôm, chuyển giao công nghệ phối trộn cho người nuôi tôm.

Về điểm khác biệt so với những dự án và đề tài khác, nhóm nghiên cứu cho biết, qua sự đổi mới

trong quá trình nuôi tảo làm cho giá thành tảo Spirulina giảm giúp cho người dân nuôi tôm tiết kiệm được chi phí thức ăn nuôi tôm, làm gia tăng giá trị kinh tế. Bên cạnh đó, sự nổi trội của sản phẩm là cùng 1 sản phẩm có thể đáp ứng các yêu cầu người nuôi tôm hiện nay đó là giảm hao hụt, tăng tốc độ phát triển giai đoạn đầu, tăng màu sắc tôm.

Phản biện của Hội đồng tư vấn

Đại diện của Hội đồng tư vấn đã đưa ra nhiều câu hỏi xung quanh dự án với mong muốn nhóm phát triển khẳng định tính ưu việt, khả thi và hiệu quả của dự án như: sản phẩm đang ở giai đoạn nào? chỉ áp dụng cho tôm thẻ chân trắng hay tất cả các loại tôm? điểm khác biệt về công nghệ? Nuôi bao nhiêu ngày được một lứa tảo? kinh phí đầu tư như thế nào?...

Trả lời những vấn đề mà Hội đồng tư vấn đặt ra, đại diện nhóm cho biết hiện sản phẩm đã xong giai đoạn thử nghiệm, đang ở giai đoạn khảo sát và đang xin giấy tờ hợp quy để bán ra thị trường. Đây là sản phẩm tảo bổ sung thức ăn cho tôm để tăng chất lượng, sức đề kháng. Hiện nhóm đang cho tiến hành với tôm thẻ chân trắng nhưng sản phẩm hoàn toàn có thể sử dụng cho nhiều loại tôm khác vì thẻ chân trắng dễ nuôi, thời gian quay vòng ngắn nên nhóm chọn loại tôm này để thử nghiệm. Sau loại tôm này sẽ thử nghiệm tiếp sang các loại tôm khác. Đại diện nhóm cho biết thêm, hiện thẻ chân trắng chiếm 95% trên thị trường. Với sản phẩm này, nhóm mong muốn chiếm được 5% thị phần, quy ra doanh số 2.784 tỷ. Ban đầu nhóm phân phối trực tiếp đến các hộ nuôi tôm công nghệ. Sau đó, có được sự chấp nhận của bà con sẽ tiếp cận đến đại lý, rồi hướng tới các công ty sản xuất thức ăn.

Đối với câu hỏi về công nghệ, nhóm cho biết mặc dù hiện có hàng ngàn sản phẩm đang đi vào phân khúc thị trường nhưng công nghệ mà nhóm thực hiện có sự khác biệt lớn, cụ thể đã độc quyền thành phần môi trường nuôi tảo, đổi mới chất dinh dưỡng, vi lượng trong môi trường nuôi tảo và tỷ lệ phối trộn nuôi tảo. Hiện thời gian nuôi 15 ngày được một lứa tảo. “Chúng em không dùng nhà lưới nuôi tảo mà sử dụng diện tích nuôi tảo theo cách làm của nhóm. Dự kiến 2 hecta thì vốn đầu tư ban đầu là 2 tỷ đồng. Hiện chúng em nghiên cứu và tham khảo để đăng ký bản quyền sớm. Chúng em tự tin xác xuất thành công đăng ký độc quyền về môi trường nuôi tảo” - Đại diện dự án tự tin khẳng định.

Cuối cùng, hướng phát triển tiếp theo của nhóm là sẽ chọn cách bán hàng trực tiếp đối với sản phẩm tảo Spirulina là bởi vì nhóm muốn tiếp cận trực tiếp tới bà con nuôi tôm, thậm chí có thể miễn phí sản phẩm cho khách hàng sử dụng để lấy uy tín. Sau khi có được uy tín, sẽ phát triển thị trường.

Minh Phượng (tổng hợp)

Chương trình Khởi nghiệp Quốc gia do Tạp chí Diễn đàn Doanh nghiệp tổ chức thực hiện, dưới sự chỉ đạo của Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam đã là một người bạn đồng hành quen thuộc với các bạn trẻ mong muốn lập thân, lập nghiệp bằng con đường kinh doanh.

Năm 2020, các hoạt động khởi nghiệp được thực hiện đa dạng, tập trung vào đào tạo, huấn luyện, tư vấn, như đào tạo giảng viên nguồn TOT, tập huấn và huấn luyện về khởi nghiệp và kinh doanh liêm chính; tư vấn – hỗ trợ khởi nghiệp. Đáng chú ý, năm 2020, Chương trình Khởi nghiệp Quốc gia đã thành lập và ra mắt Hội đồng Cố vấn Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Quốc gia và tổ chức thành công Diễn đàn ASEAN Khởi nghiệp theo hình thức vừa trực tiếp và vừa trực tuyến.

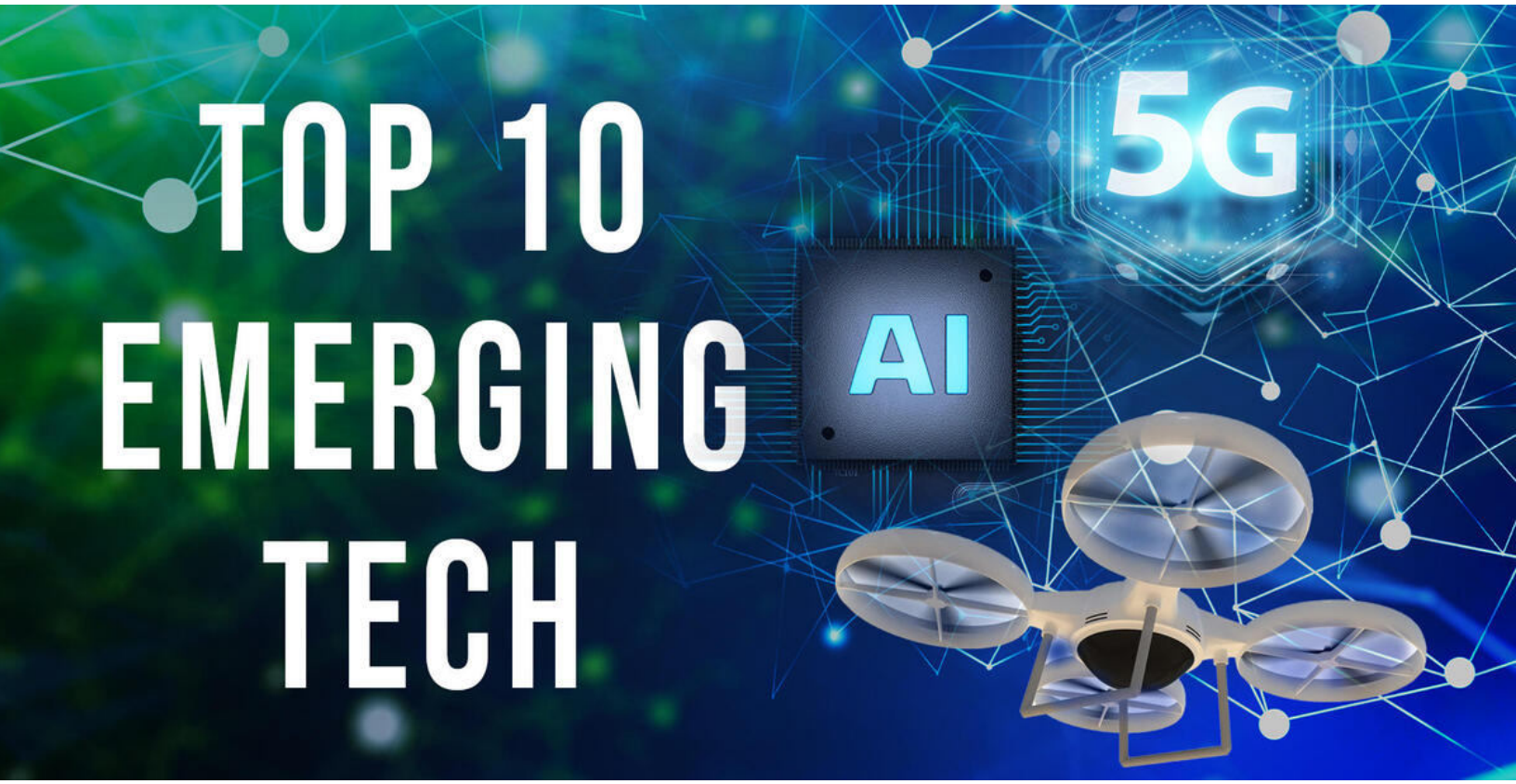

TOP 10 CÔNG NGHỆ MỚI NỔI NĂM 2020 (BÀI CUỐI)

Mới đây, Scientifc American và Diễn đàn Kinh tế thế giới đã xem xét hơn 75 đề cử để chọn ra 10 công nghệ có tiềm năng thúc đẩy tiến bộ kinh tế - xã hội vượt trội hơn những công nghệ đã được thiết lập. Những công nghệ này cũng cần phải mới lạ (nghĩa là hiện chưa được sử dụng rộng rãi) và có khả năng tạo ra tác động lớn trong vòng 3 - 5 năm tới.

8. CẢM BIẾN LƯỢNG TỬ

Các cảm biến lượng tử có khoảng thời gian chuyển đổi trạng thái không thay đổi, cho phép những phương tiện tự hành có thể "quan sát" xung quanh các góc, các hệ thống định vị dưới nước, hệ thống cảnh báo sớm về hoạt động của núi lửa và động đất và máy quét di động theo dõi hoạt động của não người trong cuộc sống hàng ngày.

Cảm biến lượng tử đạt được mức độ chính xác vô cùng cao nhờ khai thác bản chất lượng tử của vật chất - ví dụ, sử dụng sự khác biệt giữa các electron ở những trạng thái năng lượng khác nhau làm đơn vị cơ sở. Đồng hồ nguyên tử là một ví dụ hoạt động dựa trên nguyên tắc này. Thời gian tiêu chuẩn trên thế giới được điều chỉnh dựa trên thực tế là trong một giây, các electron trong nguyên tử xêzi 133 hoàn thành một quá trình nhảy từ mức năng lượng thấp lên cao và ngược lại 9.192.631.770 lần. Các cảm biến lượng tử khác sử dụng quá trình chuyển đổi mức năng lượng của nguyên tử để phát hiện những thay đổi nhỏ trong chuyển động và những khác biệt nhỏ trong trường hấp dẫn, điện trường và từ trường.

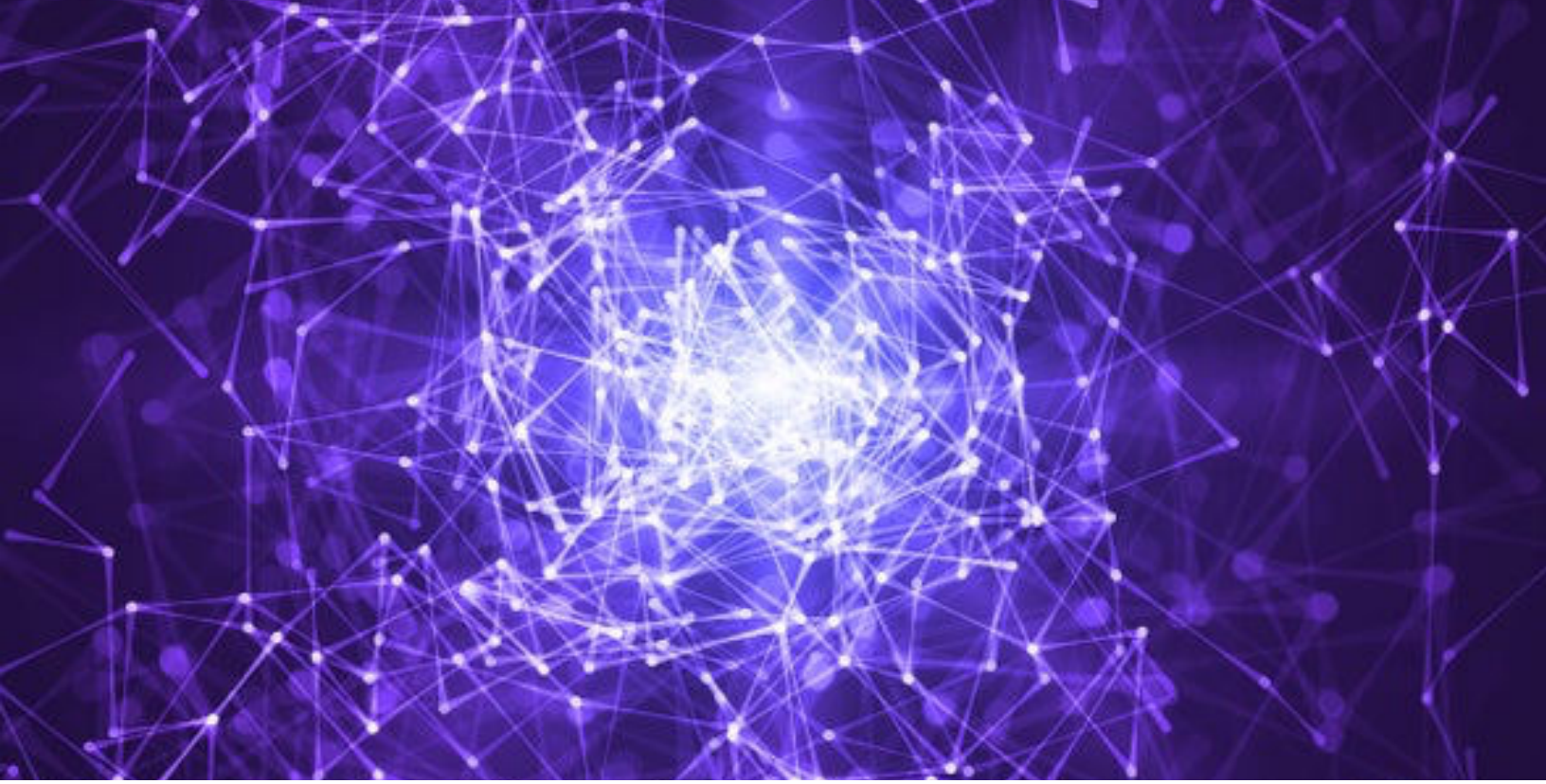

Các cảm biến lượng tử có thể giúp ô tô tự hành "nhìn" được mọi góc

Tuy nhiên, có nhiều cách khác để chế tạo cảm biến lượng tử. Ví dụ, các nhà nghiên cứu tại Đại học Birmingham, Vương quốc Anh, đang nghiên cứu phát triển các nguyên tử siêu lạnh, rơi tự do để phát hiện những thay đổi nhỏ trong trọng lực cục bộ. Loại máy đo trọng lực lượng tử này có khả năng phát hiện các đường ống, dây cáp và các vật thể khác bị chôn vùi mà ngày nay chỉ có thể tìm thấy một cách đáng tin cậy bằng cách đào lên. Tàu đi biển có thể sử dụng công nghệ tương tự để phát hiện những vật thể dưới nước.

Hầu hết các hệ thống cảm biến lượng tử vẫn đắt tiền, cồng kềnh và phức tạp, nhưng một thế hệ cảm biến mới nhỏ hơn, giá cả phải chăng hơn sẽ mở ra các ứng dụng mới. Các nhà nghiên cứu tại Viện Công nghệ Massachusetts vào năm 2019 đã sử dụng các phương pháp chế tạo thông thường để đặt một cảm biến lượng tử được chế tạo từ kim cương lên một chip silic, ép nhiều thành phần cồng kềnh thành một hình vuông rộng vài phần mười milimét.

Nguyên mẫu này là một bước tiến hướng tới các cảm biến lượng tử chi phí thấp, được sản xuất hàng loạt, hoạt động ở nhiệt độ phòng và có thể được sử dụng cho bất kỳ ứng dụng nào liên quan đến việc thực hiện các phép đo lường siêu chính xác các từ trường yếu. Các hệ thống lượng tử vẫn rất dễ bị nhiễu loạn, điều này có thể hạn chế ứng dụng của chúng trong các môi trường được kiểm soát. Mặc dù vậy, các chính phủ và các nhà đầu tư tư nhân vẫn đang rót tiền vào các nghiên cứu này và để giải quyết những thách thức khác, bao gồm cả những thách thức về chi phí, quy mô và độ phức tạp. Chẳng hạn, Vương quốc Anh đã đầu tư 315 triệu bảng Anh vào giai đoạn 2 của Chương trình Điện toán Lượng tử Quốc gia (2019-2024).

Các nhà phân tích trong ngành công nghiệp hy vọng cảm biến lượng tử sẽ tiếp cận thị trường trong 3-5 năm tới, với trọng tâm ban đầu là y tế và ứng dụng quốc phòng.

9. HYDRO XANH

Khi hydro cháy tạo ra sản phẩm phụ duy nhất là nước - đó là lý do tại sao hydro là nguồn năng

lượng không carbon hấp dẫn trong nhiều thập kỷ. Tuy nhiên, các quy trình truyền thống để sản xuất hydro, trong đó nhiên liệu hóa thạch tiếp xúc với hơi nước, không phải là hoàn toàn không phát thải carbon. Hydro được tạo ra theo cách này được gọi là hydro xám; nếu CO_2 được thu giữ và cô lập, nó được gọi là hydro lam.

Hydro xanh có thể sẽ là một nguồn năng lượng tái tạo quan trọng trong tương lai

Hydro xanh thì khác. Nó được sản xuất thông qua quá trình điện phân, trong đó các máy móc tách nước thành hydro và oxy mà không có sản phẩm phụ nào khác. Trong lịch sử, quá trình điện phân đòi hỏi rất nhiều điện nên việc sản xuất hydro theo cách đó không mang lại mấy lợi ích. Tình hình đang thay đổi vì hai lý do. Thứ nhất, lượng điện tái tạo dư thừa đáng kể đã có sẵn ở quy mô lưới điện; thay vì tích trữ lượng điện dư thừa trong pin, lượng điện thừa có thể được sử dụng để thúc đẩy quá trình điện phân nước, "tích trữ" điện năng ở dạng hydro. Thứ hai, máy điện phân ngày càng hiệu quả hơn.

Các công ty đang nghiên cứu để phát triển các chất điện phân có thể tạo ra hydro xanh với giá rẻ như hydro xám hoặc lam và các nhà phân tích kỳ vọng họ sẽ đạt được mục tiêu đó trong thập kỷ tới. Trong khi đó, các công ty năng lượng đang bắt đầu tích hợp máy điện phân trực tiếp vào các dự án điện tái tạo. Ví dụ, một nhóm các công ty thực hiện một dự án mang tên Gigastack có kế hoạch xây trang trại gió Hornsea Two ngoài khơi bờ biển Yorkshire (Vương quốc Anh) công suất 100 megawatt điện phân để tạo ra hydro xanh ở quy mô công nghiệp.

Các công nghệ tái tạo hiện tại như năng lượng mặt trời và gió có thể làm giảm lượng cacbon phát thải trong ngành năng lượng tới 85% bằng cách thay thế khí đốt và than bằng điện sạch. Các khu vực khác của nền kinh tế, chẳng hạn như vận chuyển và sản xuất, khó điện khí hóa hơn vì chúng thường cần nhiên liệu có mật độ năng lượng cao hoặc nhiệt ở nhiệt độ cao.

Hydro xanh có tiềm năng trong các lĩnh vực này. Ủy ban Chuyển đổi Năng lượng cho biết hydro xanh là một trong bốn công nghệ cần thiết để đáp ứng các mục tiêu của Thỏa thuận Paris về giảm hơn 10 gigatonnes CO_2 mỗi năm từ các lĩnh vực công nghiệp thách thức nhất, trong số đó có khai thác mỏ, xây dựng và hóa chất.

10. TỔNG HỢP TOÀN BỘ BỘ GEN

Đầu đại dịch COVID-19, các nhà khoa học Trung Quốc đã tải trình tự gen của virus này (bản thiết kế để sản xuất ra nó) lên cơ sở dữ liệu di truyền. Một nhóm các nhà khoa học Thụy Sĩ sau đó đã tổng hợp toàn bộ bộ gen và tạo ra virus từ đó - về cơ bản đưa virus vào phòng thí nghiệm để nghiên cứu mà không cần phải đợi lấy mẫu thực tế. Tốc độ như vậy là một ví dụ về cách in toàn bộ bộ gen đang thúc đẩy y học và những nỗ lực khác.

Tổng hợp toàn bộ bộ gen là một phần mở rộng của lĩnh vực sinh học tổng hợp đang bùng nổ. Các nhà nghiên cứu sử dụng phần mềm để thiết kế trình tự di truyền mà họ sản xuất và đưa vào vi khuẩn, do đó lập trình lại vi khuẩn để thực hiện công việc mong muốn - chẳng hạn như tạo ra một loại thuốc mới. Cho

đến nay, các bộ gen chủ yếu mới chỉ được chỉnh sửa một chút. Nhưng những cải tiến trong công nghệ tổng hợp và phần mềm cho phép có thể in những dải vật liệu di truyền lớn hơn bao giờ hết và thay đổi bộ gen nhiều hơn. Bộ gen của virus, vốn rất nhỏ, được tạo ra lần đầu tiên vào năm 2002 với khoảng 7.500 nucleotide (các chữ cái mã hóa) của poliovirus. Cũng như coronavirus, các bộ gen virus tổng hợp này đã giúp các nhà nghiên cứu hiểu rõ hơn về cách thức lây lan và gây bệnh của các loại virus liên quan. Một số đang được thiết kế để phục vụ cho việc sản xuất vắc xin và liệu pháp miễn dịch.

Tổng hợp toàn bộ bộ gen sẽ tạo ra một bước đột phá trong lĩnh vực kỹ thuật tế bào

Các nhà khoa học cũng có thể giải mã các bộ gen chứa hàng triệu nucleotide, như ở vi khuẩn và nấm men. Vào năm 2019, một nhóm nghiên cứu đã in một phiên bản của bộ gen Escherichia coli, một nhóm khác đã tạo ra phiên bản ban đầu của bộ gen men bia, bao gồm gần 11 triệu chữ cái mã hóa.

Việc thiết kế và tổng hợp bộ gen ở quy mô này cho phép vi khuẩn đóng vai trò là nhà máy sản xuất không chỉ thuốc mà còn bất kỳ chất nào. Chúng có thể được thiết kế để sản xuất bền vững hóa chất, nhiên liệu và vật liệu xây dựng mới từ sinh khối phi thực phẩm hoặc thậm chí là khí thải như CO_2.

Nhiều nhà khoa học muốn có khả năng giải mã các bộ gen lớn hơn, chẳng hạn như bộ gen của thực vật, động vật và con người. Để làm được điều này, các phần mềm thiết kế (rất có thể kết hợp trí tuệ nhân tạo) và các phương pháp nhanh hơn, rẻ hơn cần được đầu tư nhiều hơn để tổng hợp và lắp ráp trình tự ADN dài ít nhất hàng triệu nucleotide.

Nếu được tài trợ đầy đủ, việc giải mã các bộ gen ở quy mô hàng tỷ nucleotide có thể trở thành hiện thực trước cuối thập kỷ này. Các nhà nghiên cứu đang nghĩ đến nhiều ứng dụng, bao gồm việc thiết kế các loại cây chống lại mầm bệnh và một dòng tế bào siêu an toàn của con người - chẳng hạn, đối với nhiễm virus, ung thư và phóng xạ - có thể là cơ sở cho các liệu pháp dựa trên tế bào hoặc để sản xuất sinh học.

Bộ gen của con người chắc chắn sẽ được giải mã, cho phép các bác sĩ chữa khỏi nhiều bệnh di truyền, nếu không muốn nói là tất cả.Tất nhiên, kỹ thuật giải mã toàn bộ bộ gen có thể bị lạm dụng, với mỗi quan ngại chính là các mầm bệnh trở thành vũ khí hoặc các thành phần tạo ra độc tố của chúng.

Các nhà khoa học và kỹ sư cần phát triển một biện pháp bảo mật sinh học toàn diện, một tập hợp các công nghệ hiện có và mới có thể phát hiện và theo dõi sự lây lan của các mối đe dọa mới trong thực tế. Các nhà nghiên cứu sẽ cần phải phát triển các chiến lược kiểm tra có thể mở rộng quy mô nhanh chóng. Điều quan trọng là các chính phủ trên thế giới phải hợp tác nhiều hơn hiện tại.

Genome Project-write, một liên hợp thành lập năm 2016 để hỗ trợ mạng lưới an toàn này. Dự án bao gồm hàng trăm nhà khoa học, kỹ sư và nhà đạo đức học từ hơn một chục quốc gia phát triển công nghệ, chia sẻ các phương pháp hay nhất, thực hiện các dự án thử nghiệm và khám phá các tác động về đạo đức, luật pháp và xã hội.

Nguyễn Lê Hằng (Top 10 Emerging Technologies of 2020, WEF 11/202

ĐỂ NHÌN TƯƠNG LAI RÕ HƠN, HÃY TÌM RA ĐIỂM MÙ CỦA BẠN

Sau khi bị tấn công bởi sự gián đoạn do dịch bệnh gây ra vào năm 2020, các giám đốc điều hành nên sẵn sàng đối phó tốt hơn với cuộc khủng hoảng tiếp theo bằng xem xét những quan điểm mới. Một trong những quan điểm đó là của nhà nghiên cứu Eric J. McNulty, Giám đốc của Sáng kiến Sẵn sàng Lãnh đạo Quốc gia của Mỹ. Ông cho rằng, để xác định tương lai một cách rõ ràng thì tốt nhất là phải tìm ra những điểm mù.

2020 là năm chúng ta đã chứng kiến tất cả. Nhưng 2020 cũng là năm chúng ta chẳng nhận thấy trước được những gì sẽ đến. Cháy rừng, lũ lụt, nhiều cơn bão ở Đại Tây Dương đến nỗi các nhà khí tượng phải dùng đến bảng chữ cái Hy Lạp để đặt tên cho chúng. Biểu tình toàn cầu về bất bình đẳng chủng tộc và kinh tế. Và, tất nhiên là đại dịch.

Điều đáng ngạc nhiên là chúng ta đã ngạc nhiên. Trong một nghiên cứu gần đây của PwC, 69% các tổ chức tham gia đã trải qua một cuộc khủng hoảng trong 5 năm qua và 95% dự kiến sẽ phải đối mặt với một cuộc khủng hoảng tiếp theo. Tất cả chúng ta đều chứng kiến nước Úc bùng cháy trong những tháng trước đại dịch. California cũng vậy. Chỉ cách đây 3 năm, nhiều cơn bão liên tiếp ập vào Bờ Vịnh của Mỹ. Và những người theo dõi khí hậu đã dự đoán rằng sẽ có nhiều hiện tượng thời tiết khắc nghiệt này trong tương lai.

Còn đại dịch? Hội chứng hô hấp cấp tính nghiêm trọng (SARS) năm 2003, cúm H1N1 năm 2009 -

2010, Hội chứng hô hấp Trung Đông (MERS) được báo cáo lần đầu tiên vào năm 2012, và đợt bùng phát Ebola năm 2014 - 2016 là những tín hiệu báo trước rằng một đợt bùng phát dịch bệnh truyền nhiễm gây chết người trên toàn cầu sẽ tới.

Quá nhiều dấu hiệu, quá nhiều cảnh báo, nhưng chúng ta đã bỏ qua...

Có nhiều nguyên nhân gây ra điểm mù. Một trong số đó là trạng thái chối bỏ dai dẳng gồm bốn kiểu được Amada Ripley, chuyên gia quản lý khẩn cấp mô tả sau khi chứng kiến cơn bão Katrina: "*Thứ nhất là, điều tồi tệ đó sẽ không xảy ra. Hai là, nếu nó xảy ra, nó sẽ không xảy ra với tôi. Ba là: Nếu nó xảy ra với tôi, nó sẽ không tệ như vậy. Và bốn là: Nếu điều đó xảy ra với tôi và thật tồi tệ, thì tôi cũng chẳng thể làm gì để ngăn chặn nó.*" Giờ đây, chúng ta còn có thể bổ sung thêm một kiểu thứ năm nữa, đó là: "*Điều tồi tệ đó sẽ chẳng xảy ra lại nữa đâu*".

Nhưng, chối bỏ chưa bao giờ là một chiến lược thành công!

Một nguyên nhân khác gây ra điểm mù là dựa dẫm quá mức vào dữ liệu có sẵn. Các giám đốc điều hành đã được hưởng lợi rất nhiều từ kiến thức gia tăng thông qua phân tích và các phương pháp nhận dạng mẫu phức tạp khác. Tuy nhiên, hạn chế của những công cụ này là chúng không thể phát hiện ra dữ liệu ẩn quan trọng, trong đó manh mối quan trọng lại không phải là điều đã xảy ra mà là điều đã không xảy ra. Lãnh đạo chính là đưa tổ chức hướng tới tương lai và do đó, các nhà điều hành nên mài giũa tư duy của họ để bao gồm không chỉ những gì họ có thể nhìn thấy rõ ràng mà cả những gì họ không thể nhìn thấy.

Nguyên nhân thứ ba là những điều kiện có thể trói buộc mạnh tư duy. Các mục tiêu rõ ràng hoặc tiềm ẩn về tỷ suất lợi nhuận, tăng trưởng doanh thu, hạn chế chi phí và các yếu tố khác có thể khiến các nhà quản lý gò ép sự sáng suốt hoặc mô tả thực tế của họ cho vừa với kết quả mong muốn. Họ có xu hướng che giấu các dữ kiện hoặc gạt bỏ khó khăn để cho vừa với tiêu chuẩn của bất cứ người nào đang có quyền phê duyệt kế hoạch và ngân sách. Mặc dù những kỳ vọng rõ ràng là tốt, nhưng nếu chúng quá cứng nhắc đến mức mọi người cố gắng bẻ cong thực tế để cho vừa với chúng, thì chúng cũng có thể gây nguy hiểm.

Dưới đây là bốn cách để có thể tránh những điểm mù, có được tầm nhìn đầy đủ và nâng cao khả năng dự báo của bạn trong những năm tới:

Thừa nhận những hạn chế của tư duy. Các nhà kinh tế học hành vi đã chỉ ra rằng con người mắc lỗi hệ thống trong việc đánh giá xác suất rủi ro và phần thưởng. Chúng ta khác xa những "tác nhân hợp lý" được hình dung trong nhiều lý thuyết kinh tế và quản lý. Để chống lại xu hướng này, hãy trưng cầu những ý kiến khác nhau và tự hỏi bản thân bạn có thể có những thành kiến nào trong tính toán của mình. Hãy nói rõ với những người bạn làm việc rằng bạn hoan nghênh những thách thức đối với những giả định của mình.

Nhận ra những gì bạn không biết - và lấp đầy khoảng trống. Con người có xu hướng không thừa nhận sự thiếu hiểu biết của mình là nhân tố trong các quyết định của họ. Người đoạt giải Nobel Daniel Kahneman đã mô tả hiện tượng này là "WYSIATI" hay "bạn chỉ tin vào những gì bạn thấy". McNulty và các đồng nghiệp đã phát triển một loại "thuốc giải độc" cho vấn đề này được gọi là "lái tới những thứ đã biết", nó phân tích kiến thức theo hai trục: những gì bạn biết và những gì có thể biết. Những thực tế được xác nhận là những gì bạn biết. Những câu hỏi bạn biết để hỏi là những gì bạn biết mà bạn lại không biết. Chỉ cần khớp lại trục thứ hai này sẽ mang lại nhiều sắc thái hơn cho sự hiểu biết của bạn. Sau đó, hãy đào sâu hơn với sự tò mò. Tiếp cận kiến thức ẩn mà người khác, chẳng hạn như một chuyên gia về một

chủ đề, có thể biết. Cuối cùng, kết nối với những điều không thể biết được, chẳng hạn như thời gian chính xác đạt được khả năng miễn dịch cộng đồng với virus corona. Bốn loại kiến thức này sẽ mở rộng ranh giới tư duy của bạn.

Lên kế hoạch cho nhiều kiểu tương lai. Tư duy bị trói buộc được nêu ở trên và mong muốn liên kết tổ chức có thể khiến một số người tập trung vào chỉ duy nhất một kết quả có thể chấp nhận được. Có một mục tiêu rõ ràng, giống như những kỳ vọng được xác định rõ rệt, là điều quan trọng, nhưng nó cũng có thể khiến mọi người bỏ qua những cạm bẫy và những cân nhắc "bất tiện" có thể xảy ra. Từ lâu, Giáo sư Clayton Christensen của Trường Kinh doanh Harvard cho rằng có một sự thật duy nhất về bất kỳ chiến lược nào đó là nó không hoàn hảo. Mức độ không hoàn hảo của nó chỉ có thể biết được thông qua quá trình thực hiện. Để bù đắp cho những sai sót không thể tránh khỏi, hãy tạo ra những phản ứng cho các kịch bản giả định: một kế hoạch cho tương lai mong muốn đi cùng với những kế hoạch thay thế khác trong các trường hợp nếu mọi thứ diễn ra tốt hơn dự đoán, hoặc có phần tồi tệ hơn dự kiến hoặc thậm chí hoàn toàn đi chệch hướng. Bài tập này sẽ làm bộc lộ những trở ngại và cơ hội không lường trước được. Nó cũng sẽ giúp tối ưu hóa tổ chức của bạn để bạn sẵn sàng thích ứng với những hoàn cảnh thay đổi.

Trau dồi từ những nguồn hiểu biết phi truyền thống. Khi McNulty muốn tìm hiểu về dự đoán, ông đã gọi cho chuyên gia dự báo thời tiết kỳ cựu ở Boston là Harvey Leonard. Harvey Leonard là nhà khí tượng học duy nhất dự đoán chính xác trận bão tuyết lớn năm 1978 và ông đã chia sẻ cách tích hợp kinh nghiệm cá nhân vào dữ liệu thời tiết. Để hiểu rõ hơn về những biến số vô hình, McNulty cũng đã nói chuyện với nghệ nhân gốm sứ Phoebe Deutsch nổi tiếng. Bà giải thích rằng phải có hàng trăm quyết định để tạo ra một mảnh ghép và mỗi quyết định đều ảnh hưởng đến động lực của quy trình và do đó là thành quả. Từ đó, ông rút ra quan điểm là là đôi khi cái nhìn sâu sắc lại đến từ những nguồn không ngờ. Rốt cuộc, các nhà khí tượng học hay nghệ nhân gốm sứ có liên quan gì đến việc lãnh đạo doanh nghiệp? Câu trả lời là cách họ tiếp cận công việc có thể giúp các nhà lãnh đạo hiểu rõ hơn về cách tiếp cận công việc của họ. Để được hưởng lợi từ những nguồn thông tin chi tiết độc đáo này, hãy tự hỏi bản thân: Bạn đang nói chuyện với ai bên ngoài ngành và vòng kết nối xã hội thông thường của mình, và cách bạn mở lòng đón nhận sự ngạc nhiên và khám phá như thế nào?

Các xu hướng lớn ví dụ như biến đổi khí hậu, dân số già đi, sự liên kết ngày càng tăng và tác động của việc tăng mật độ dân số đối với sức khỏe cộng đồng, đều chỉ hướng tới sự hỗn loạn. Khả năng phát hiện các tín hiệu sớm của sự thay đổi và kết nối các dấu chấm trong các mô hình mới nổi sẽ trở nên quan trọng hơn đối với năng lực lãnh đạo hiệu quả. Khả năng đó sẽ chỉ có khi có sự cởi mở và khao khát khám phá.

Phương Anh (Strategy+business, 7/1/2021)